

بنام آن که جان را فکرت آموخت

مکاتبات پیمان

موافقتنامه، شرایط عمومی و
شرایط خصوصی پیمان‌ها

(ویراست دوم)

رامک حمیدی‌جو

احمدرضا مهدی‌ابادی

فروود مهراب‌پور

۲۰۱۷

سرشناسه : حمیدی جو، رامک، ۱۳۵۱
 عنوان و نام پدیدار : مکاتبات پیمان مولفین رامک حمیدی جو، فرود مهرابپور، احمد رضا مهدی‌آبادی؛
 [برای آنرا زمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان کرمانشاه]
 مشخصات نشر : تهران: دانش بنیاد، ۱۴۰۳.
 مشخصات ظاهری : عص، ۱۵۴-۹۷۸-۶۲۲-۴۹۱۱-۱۵-۵
 شابک : وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 پادداشت : چاپ قبلی: انصاری، ۱۳۸۵ (۱۷۶ عص).
 پادداشت : کتابخانه: ص، ۶۴۲-۶۵۴
 موضوع : قراردادها — طرز تنظیم
 موضوع : Form of contract
 موضوع : بروندی سپاری
 موضوع : Contracting out
 موضوع : قراردادهای استاندارد
 موضوع : Standardized terms of contract
 شناسه افزوده : مهرابپور، فرود، ۱۳۵۵
 شناسه افزوده : مهدی‌آبادی، احمد رضا، ۱۳۵۶
 شناسه افزوده : سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان کرمانشاه
 ردہ بنڈی گنگہ : K10۴۴
 ردہ بنڈی دیوبی : ۳۴۶۰۰۲۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۹۸۰۰۲۲۵
 اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

مکاتبات پیمان (ویراست دوم)

موافقنامه، شرایط عمومی و
شرایط خصوصی پیمان‌ها

رامک حمیدی جو - احمد رضا مهدی‌آبادی - فرود مهرابپور	تألیف
رضا کرمی‌شاهنده	مدیر تولید
واحد تولید انتشارات دانش بنیاد	حروفچینی و صفحه‌آرایی
دهم (اول ناشر) - ۱۴۰۳	نویس چاپ
۲۰۰	تیراز
۹۷۸-۶۲۲-۴۹۱۱-۱۵-۵	شابک

تهران- خیابان انقلاب- خیابان اردبیلهشت- بین بیانی تزداد و جمهوری- ساختمان ۱۰
 تلفن: ۶۶۴۰۹۹۲۴- ۶۶۴۸۱۰۶- ۶۶۴۶۵۸۳۱
 فروشگاه تهران: خیابان انقلاب- مقابل دیرخانه دانشگاه تهران- بلاک ۱۳۱۲- کتابفروشی صنایع- تلفن: ۶۶۴۰۹۹۲۴
 میدان آزادی (باغ مل)- بندگی خیابان فرجی- جنب مجمع ستاره- کتاب مرکزی فدک
 تلفن: ۳۶۲۲۶۷۷۱- ۳۶۲۲۶۷۷۲- ۳۶۲۲۶۷۷۵- ۳۵- ۳۶۲۲۶۷۷۲

ایمیل و وب‌سایت: www.fadakbook.ir - fadakbook@yahoo.com

کلیه حقوق و حق چاپ متن و عنوان کتاب که به ثبت رسیده است؛ مطابق با قانون حقوق مولفان و مصنفوں مصوب ۱۳۴۸ محفوظ و متعلق به
 انتشارات دانش بنیاد می‌باشد. هرگونه برداشت، تکثیر، گذاری به هر شکل (چاپ، فتوکپی، انتشار کترونیکی) بدون اجازه کتبی از انتشارات دانش
 بنیاد ممنوع بوده و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

معاونت حقوقی
انتشارات دانش بنیاد

مقدمه

سپاس بیکران پروردگار را که به انسان توانایی اندیشیدن، خواندن و نوشتن عطا کرد تا با یاری این مواهب، راه ترقی و کمال را بپیماید. سپاس از اینکه عنایت الهی شامل حال ما شد تا با پضاعت اندک خود در خدمت کسانی باشیم که در راه آبادانی و سازندگی این مرز و بوم تلاش می کنند.

همه ساله در چارچوب برنامه های پنج ساله توسعه کشور، پروژه های عمرانی به پیمانکاران واگذار می شود. نوع و مبالغ پیمانها، دستگاههای اجرایی، پیمانکاران و دستگاههای نظارت این پروژه ها از جنبه های مختلف متفاوتند. و به نظر می آید همین موضوع، علت اصلی تنوع و پراکندگی در مستندسازی پیمان ها باشد.

شرکت در جلسه های حل اختلاف کارفرمایان و پیمانکاران و پاسخگویی به سوالها و مشکلات آنها ما را به این واقعیت نگران کننده واقف ساخت که عدم توجه به مکاتبات در پیمان، به عنوان یکی از مهمترین ارکان مستندسازی آن، در بسیاری از موارد موجب تضییع حق طرفین پیمان می شود و کنترل دستگاههای نظارتی را با مشکل مواجه می سازد و این معضل در تعداد زیادی از قراردادهای پیمانکاری به چشم می خورد. مسلماً عوامل متعددی در ایجاد این مسئله دخیل هستند که باید جداگانه بررسی و راه حلها یی برای رفع آنها ارائه شود. اما بی شک یکی از راهکارهایی که می تواند در حل این مشکل موثر باشد تدوین ضوابط، دستورالعملها و نشریات راهنمای برای مکاتبات و مستند سازی اجرای طرح های عمرانی است.

با این دیدگاه در مجموعه حاضر ضمن تشریح مکاتبات پیمان، نامه هایی بر اساس متن «موافقتنامه، شرایط عمومی و خصوصی پیمان» که از اسناد و مدارک مشترک پیمانها به شمار می آید تهیه و تنظیم شده است تا به عنوان راهنمای توسط کارفرمایان، مهندسان مشاور، پیمانکاران، ناظران و سایر دست اندرکاران طرحهای عمرانی مورد استفاده واقع شود.

با وجود تلاش فراوان، این اثر مصون از ایرادهای مفهومی، ابهام و اشکالات دیگر نیست از این رو از خوانندگان گرامی صمیمانه تقاضا می شود هرگونه ایراد و اشکال و نظرات و پیشنهادات خود را در

مورد مطالب این کتاب با ما در میان بگذارند. تا نسبت به اصلاح و تجدید نظر در
مورد آنها اقدام گردد.

در خاتمه از حسن نظر و اعتماد ریاست سازمان آقای عاشوری، معاون امور فنی سرکار خانم
نمکیان، معاون پشتیبانی آقای عزیزی قدردانی می گردد. همچنین از خدمات آقای شکری که در
ویراستاری این اثر و خانمها لیلا صادقی و نرگس هاشمی که در تایپ آن همکاری داشته اند صمیمانه
تشکر می شود.

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

۱ تا ۱	بخش اول: روش نگارش مکاتبات پیمان
۷ تا ۳	فصل اول: کلیات
۳	(۱) پیمان در پروژه های عمرانی
۵	(۲) اهمیت استاد و مدارک و نقش مکاتبات در پیمان
۶	(۳) نحوه مکاتبه در پیمان
۲۵ تا ۸	فصل دوم: گردش کارو مکاتبات در پیمان
۸	(۱) طرفین پیمان و عوامل مرتبط با آن
۹	(۲-۱) کارفرما
۱۱	(۲-۱-۲) پیمانکار
۱۱	(۲-۱-۳) مدیر طرح
۱۲	(۲-۱-۴) مهندس مشاور
۱۳	(۲-۱-۵) مهندس ناظر
۱۶	(۲-۱-۶) ارتبیس کارگاه
۱۶	(۲-۱-۷) مقایسه وظایف مدیر طرح و مهندس مشاور در دوره ساخت و تحويل کار
۳۱	(۲-۲) روشهای اجرای پروژه های عمرانی
۳۱	(۲-۲-۱) روش یک عاملی (دستگاه اجرایی)
۳۲	(۲-۲-۲) روش دو عاملی (کارفرما- پیمانکار)
۳۲	(۲-۲-۳) روش سه عاملی (کارفرما- مهندس مشاور - پیمانکار)
۳۲	(۲-۲-۴) روش چهار عاملی (کارفرما- مدیر طرح- مهندسین مشاور- پیمانکار)
۳۳	(۲-۳) سطوح و سلسه مراتب در پیمان
۳۴	(۲-۴) گردش مکاتبات در پیمان
۳۴	(۲-۵) تعداد و حجم مکاتبات پیمان
۵۲ تا ۳۶	فصل سوم: شیوه نگارش نامه های پیمان
۳۶	(۱) ارتباطات در پیمان
۳۷	(۲) انواع ارتباطات در پیمان

فهرست مطالب

۱۴۰	- ماده ۱۹ شرایط عمومی پیمان
۱۵۳	- ماده ۲۰ شرایط عمومی پیمان
۱۹۴	- ماده ۲۱ شرایط عمومی پیمان
۲۱۸	- ماده ۲۲ شرایط عمومی پیمان
۲۴۶	- ماده ۲۳ شرایط عمومی پیمان
۲۵۳	- ماده ۲۴ شرایط عمومی پیمان
۲۶۵	- ماده ۲۵ شرایط عمومی پیمان
۲۸۰	- ماده ۲۶ شرایط عمومی پیمان
۲۸۵	- ماده ۲۷ شرایط عمومی پیمان
۲۸۸	(۲-۳) تهدیات و اختیارات کارفرما
۲۸۸	- ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان
۳۱۸	- ماده ۲۹ شرایط عمومی پیمان
۳۳۵	- ماده ۳۰ شرایط عمومی پیمان
۳۵۲	- ماده ۳۱ و ۳۲ شرایط عمومی پیمان
۳۷۳	- ماده ۳۳ شرایط عمومی پیمان
۳۸۱	(۲-۳) تضمین، برداشت، تحويل کار
۳۸۱	- ماده ۳۴ شرایط عمومی پیمان
۳۸۷	- ماده ۳۵ شرایط عمومی پیمان
۳۹۳	- ماده ۳۶ شرایط عمومی پیمان
۳۹۹	- ماده ۳۷ شرایط عمومی پیمان
۴۱۷	- ماده ۳۸ شرایط عمومی پیمان
۴۳۱	- ماده ۳۹ شرایط عمومی پیمان
۴۷۰	- ماده ۴۰ شرایط عمومی پیمان
۴۸۳	- ماده ۴۱ و ۴۲ شرایط عمومی پیمان
۴۹۴	(۲-۳) حوادث قهری، فسخ، ختم، تعليق، هزینه تسريع، خسارت تأخیر، تسویه حساب، حل اختلاف
۴۹۴	- ماده ۴۳ شرایط عمومی پیمان

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۵۰۶	- ماده ۴۴ شرایط عمومی پیمان
۵۱۳	- ماده ۴۵ شرایط عمومی پیمان
۵۱۷	- ماده ۴۶ شرایط عمومی پیمان
۵۴۱	- ماده ۴۸ شرایط عمومی پیمان
۵۵۴	- ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان
۵۶۹	- ماده ۵۰ شرایط عمومی پیمان
۵۷۶	- ماده ۵۱ شرایط عمومی پیمان
۵۸۴	- ماده ۵۲ شرایط عمومی پیمان
۵۹۰	- ماده ۵۳ و ۵۴ شرایط عمومی پیمان
۶۴۲ تا ۵۹۷	پیوست
۵۹۹	شرایط خصوصی پیمان، پرسش و پاسخ موافقنامه، شرایط عمومی و خصوصی پیمان
۶۳۸	فهرست موضوعی
۶۴۲	فهرست منابع